

Sygn. akt X GC 2273/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział X Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Joanna Stelmasik
Protokolant:	Sekretarz sądowy Paula Nowosielecka

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2017 r.

na rozprawie

w sprawie z powództwa M. J.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

I. oddała powództwo

II. zasądza od powoda M. J. na rzecz pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 4 817 zł. tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt X GC 2273/17

UZASADNIENIE

W dniu 28 października 2016 roku powód M. J. złożył pozew przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 12020,84 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 września 2015 roku i kosztami postępowania. Uzasadniając żądanie podał, iż wskutek kolizji, która miała miejsce w dniu 30 czerwca 2015 roku, a którego sprawcą była osoba, która zawarła z pozwaną umowę ubezpieczenia OC, uszkodzeniu uległ pojazd należący do powoda marki R. (...) o nr rej. (...). Podał, iż w okresie likwidacji szkody nie mógł korzystać z własnego pojazdu, dlatego wynajmował, przez 28 dni, pojazd zastępczy, a koszty najmu wyniosły 8610 zł brutto. Wskazał, iż pozwana zapłaciła odszkodowanie w wysokości 3380 zł tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Podał, iż poniósł również szkodę w postaci uszkodzenia swojego pojazdu i ustalił koszty naprawy na kwotę 18291,23 zł brutto, a pozwana przyznała mu odszkodowanie w wysokości 11500,39 zł.

W dniu 19 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W sprzeciwie, którym pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty w całości, wniosła ona o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. Odnośnie roszczenia dotyczącego uzupełnienia odszkodowania za najem pojazdu zastępczego pozwana zakwestionowała konieczność najmu i podany przez powoda okres najmu. Podniosła również, iż powód nie wykazał, aby zapłacił za najem, a więc poniósł z tego tytułu jakąkolwiek szkodę. Odnośnie żądania zapłaty dopłaty

do odszkodowania za uszkodzenie pojazdu pozwana podniosła, iż przyznane przez nią dotychczas odszkodowanie w pełni rekompensuje szkodę.

Powód w dalszym piśmie procesowym podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej zajmuje się przewozem osób na dializy do szpitali na terenie całego kraju. Usługi świadczone przez powoda są zwolnione od VAT. W ramach prowadzonej działalności powód dysponuje kilkoma pojazdami, które są wykorzystywane w tym samym czasie do wykonywania przewozów na terenie całego kraju.

Dowód:

- przesłuchanie stron – powoda M. J. k. 73-74.

W dniu 30 czerwca 2015 roku miała miejsce kolizja drogowa, wskutek której uszkodzeniu uległ pojazd marki R. (...) o nr rej. (...), który służył powodowi do wykonywania działalności gospodarczej – przewożenia chorych na dializy do szpitala położonego w S. przy ul. (...). Sprawcą kolizji była osoba legitymująca się polisą potwierdzającą zawarcie z pozwaną umowy ubezpieczenia OC.

Poszkodowany zgłosił pozwanej szkodę, a pozwana zarejestrowała ją pod nr (...).

Bezsporne, nadto dowód:

- przesłuchanie stron – powoda M. J. k. 73-74.

Powód oddał uszkodzony pojazd do naprawy. Potrzebował jednak samochodu, z którego mógłby korzystać w miejsce uszkodzonego pojazdu. Konieczność ta wynikała z potrzeby zapewnienia braku przerwy w świadczeniu usług i zagrożenie karami umownymi za niewykonywanie przewozu. Powód nie mógł korzystać z żadnego innego swojego pojazdu, ponieważ inne pojazdy były w tym czasie wykorzystywane do wykonywania umówionych już przewozów.

Powód wynajął pojazd zastępczy służący do przewozu dziewięciu osób.

Dowód:

- faktury VAT k. 33-34,

- przesłuchanie stron – powoda M. J. k. 73-74.

Pozwana przeprowadziła oględziny uszkodzonego pojazdu i ustaliła koszty jego naprawy na kwotę 11500,39 zł brutto.

Dowód:

- kalkulacja naprawy z dnia 22.08.2015 r. k. 17-25.

Powód ustalił koszty naprawy uszkodzonego pojazdu na kwotę 18291,23 zł brutto.

Dowód:

- kalkulacja naprawy z dnia 10.08.2016 r. k. 26-32.

Powód oddał wynajmowany pojazd wynajmującemu wtedy, gdy zwolnił się inny posiadany przez powoda pojazd. Naprawa uszkodzonego pojazdu nadal trwała.

Dowód:

- przesłuchanie stron – powoda M. J. k. 73-74.

Wynajmujący ustalił koszty najmu pojazdu zastępczego marki O. (...) o nr rej. (...) za okres od dnia 18 sierpnia 2015 roku do dnia 14 września 2015 roku (28 dni) przy stawce 307,50 zł brutto za godzinę, na kwotę 8610 zł brutto. W dniu 15 września 2015 roku wystawił tym tytułem powodowi fakturę obejmującą tę należność.

Dowód:

- faktura VAT k. 16.

Decyzją z dnia 12 października 2015 roku pozwany zakład ubezpieczeń przyznał powodowi odszkodowanie za uszkodzenie pojazdu w wysokości 11500,39 zł i tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego – 3380 zł.

Dowód:

- decyzja (...) k. 15.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził od pozwanej zapłaty dopłaty do odszkodowania za szkodę powstałą wskutek zdarzenia z dnia 30 czerwca 2015 roku w postaci kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu i najmu pojazdu zastępczego.

Podstawę prawną powództwa stanowią przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 392 ze zm.). Zgodnie z art. 4 wskazanej ustawy ubezpieczeniem obowiązkowym jest ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Stosownie do treści art. 13 ust. 2 tej ustawy odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem. W sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (art.22 ust. 1 ustawy). W myśl art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia OC ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zgodnie z art. 822 § 4 k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. Wskazać należy, że sprawca szkody ponosi odpowiedzialność za zdarzenie komunikacyjne wywołujące szkodę na zasadach ogólnych, o których mowa w art. 436 § 2 k.c. oraz według zasad określonych w art. 363 k.c., a w wypadku odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń - według zasad określonych w § 2 tego przepisu. W myśl art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Zgodnie zaś z treścią art. 361 § 2 k.c. w powyższych granicach naprawienie szkody obejmuje co do zasady straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządono.

Zgodnie z art. 232 zdanie pierwsze k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktu, z których wywodzą skutki prawne.

Okolicznościami bezspornymi w sprawie była odpowiedzialność pozwanej za szkodę i kwoty wypłaconego dotychczas przez pozwaną odszkodowania tytułem uszkodzenia pojazdu i tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Spór dotyczył konieczności najmu, ustalenia wysokości tych kosztów najmu i kosztów naprawy.

Kluczowe dla rozstrzygnięcia sprawy okazało się to, iż powód nie wykazał okoliczności, na które się powoływał, a które były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Zgodnie bowiem z ogólną regułą określoną w art. 6 k.c. ciężar wykazania

faktów, na które powoływała się powódka obciążał właśnie powoda. Z przywołanego przepisu wynika, iż w procesie od strony wymagane jest dostarczenie sądowi dowodów potwierdzających przytoczone fakty pod rygorem przegrania procesu. Regulacje te pozostają w ścisłym związku z obowiązującymi w postępowaniu cywilnym zasadami równości stron i kontradyktoryjności. Zasady te oznaczając, że strony są gospodarzami procesu i występując w tej roli są zobowiązane wykazać się aktywnością i inicjatywą dowodową w zakresie podnoszonych twierdzeń. W tym przypadku to powódka dochodziła należności, której zasadność (elementy warunkujące jej wysokość) pozwana negowała.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do długości uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego, który to zdaniem powoda winien odpowiadać okresowi od dnia 18 sierpnia 2015r. do dnia 14 września 2015r. , Sąd zwrócił uwagę, że choć w świetle w/w przepisów odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, to nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Innymi słowy leżący po stronie ubezpieczyciela obowiązek pełnej kompensacji szkody nie oznacza, że musi on pokryć wszelkie koszty, które w związku ze szkodą wystąpiły, a co więcej obowiązany jest on do wypłaty odszkodowania jedynie kosztów uzasadnionych, nie przekraczających wartości rzeczywiście poniesionej szkody, przy jednoczesnym uwzględnieniu obowiązku poszkodowanego do minimalizacji jej wysokości.

Nawiązując do powyższego, wskazać należało, że zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem, wielokrotnie potwierdzonym przez Sąd Najwyższy (zob. m.in. uchwała z dnia 17 listopada 2011 r., sygn. akt III CZP 05/11), w przypadku wystąpienia szkody częściowej w uszkodzonym pojeździe czas najmu pozostaje uzasadniony jedynie w takim zakresie w jakim uzasadniony pozostał realny czas naprawy pojazdu, obejmujący m.in. czynności likwidacyjne oraz czynności naprawcze, w tym zarówno czas naprawy, jak i oczekiwanie na części, czy przypadające w tym okresie dni wolne od pracy, przy czym obowiązek wykazania, że rzeczywisty czas naprawy pozostaje w pełni uzasadniony i mieści się w granicach szkody – jak to już na wstępie wskazano – spoczywa na poszkodowanym, a w niniejszej sprawie na powódce, jako prawnemu następcy poszkodowanego.

Powód natomiast dla wykazania zasadności swojego stanowiska w tym zakresie poza fakturą Vat i zeznaniami poszkodowanego nie przedstawił jakiegokolwiek materiału dowodowego, który w sposób dostateczny dokumentował by czas wykonanej naprawy i pozwolił na ocenę jego zasadności. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd nie był w stanie ustalić jakie czynności i w jakich konkretnie dniach zostały podjęte w celu wykonania naprawy.

W tym stanie rzeczy uwzględniając, że powód swoje racje w tym zakresie opierał w zasadzie na dokumentach prywatnych w rozumieniu art. 245 k.p.c., a zatem stanowiącym jedynie dowód na to, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie o takiej treści, Sąd doszedł do wniosku, że nie zdołała w toku niniejszego postępowania wykazać, że konieczny czas najmu pojazdu zastępczego rzeczywiście wynosił 28 dni oraz, że pozostawał uzasadniony i celowy ze względu na zakres uszkodzeń pojazdu i konieczne do przeprowadzenia czynności naprawcze.

Podobne stanowisko Sąd zajął w odniesieniu do twierdzeń powoda dotyczących wysokości stawki najmu pojazdu zastępczego, którą powód ustalił na kwotę 307,50 zł, a którą pozwana zweryfikowała do kwoty 153,63 zł brutto. Sąd zwrócił przy tym uwagę, że powód w toku postępowania wykazał, że ustalona przez niego stawka pozostaje stawką rynkową, właściwą dla pojazdów odpowiadających klasie pojazdowi uszkodzonemu.

Odnosnie wysokości kosztów naprawy powód uzasadniał, iż wyniosły one 18 291,23 zł, tymczasem pozwana wypłaciła 11 500,39 zł, tym samym konieczne było aby pozwana dopłaciła kwotę 6 790 zł. Podobnie jak w przypadku pozostałych składników odszkodowania powód przedstawił własną kalkulację kosztów naprawy. Dowód ten okazał się niewystarczający dla oceny wysokości kosztów poniesionych przez powoda. Tym bardziej, że nie odnosiły się do faktycznych kosztów poniesionych przez powoda, gdyż powód wskazywał, że nie posiada faktur za naprawę pojazdu. Sąd nie był w stanie zweryfikować czy koszty naprawy wyszczególnione w kosztorysie przedstawionym przez powoda odpowiadają rzeczywistym kosztom naprawy pojazdu. Pozwana bowiem zakwestionowała w szczególności stawki za roboczogodziny i zaliczenia użytych części zamiennych do naprawy bądź wymiany.

Obowiązkiem wynikającym z art. 6 k.c. i 232 k.p.c. powód nie uczynił zadość. Nie przedstawił bowiem materiału dowodowego pozwalającego na dokonanie przez Sąd ustaleń potwierdzających jej stanowisko. Dowodami na potwierdzenie doniosłych dla powoda faktów nie mogły być jedynie faktura za najem, czy kalkulacja naprawy. Są to wyłącznie dokumenty prywatne, których treść wymagała oceny przy uwzględnieniu wiadomości specjalnych z zakresu techniki samochodowej. W ocenie Sądu ustalenie okoliczności w postaci okresu najmu, zakresu koniecznej naprawy, części niezbędnych do jej przeprowadzenia i jej kosztów wymaga przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu motoryzacji i techniki samochodowej.

Dowód taki nie został w sprawie przeprowadzony. Sąd nie miał więc podstaw do ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Wobec tego powództwo okazało się nieuzasadnione i jako takie podlegało oddaleniu.

Z tych przyczyn Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

Ustaleń faktycznych w sprawie Sąd dokonał w oparciu o treść dokumentów przedstawionych przez strony, których autentyczność nie była kwestionowana i które uznać należało za wiarygodne. Sąd odstąpił od przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego z powodu braku zaliczki na wydatki związane z przeprowadzeniem dowodu.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu (pkt II sentencji) znajduje postawę prawną w przepisach art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. w związku z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., które stanowią, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwana wygrała spór w całości, w związku z czym pozwanej przysługiwał pełny zwrot kosztów, które stanowiło wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 4800 zł ustalone na podstawie § 2 punkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 w sprawie opłat za czynności radców prawnych i kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.